

శుభ్రులు

ఆర్. కృకమర్

అందమైన ఆదివారం సాయంత్రం మబ్బు మబ్బుగా వుండి, చల్లగా ఆహ్లాదకరంగా వుంది వాతావరణం. వారానికి వచ్చే ఒక్కరోజు కలవు దినాన్ని ఆయన వాళ్లతో ఆనందంగా గడపాలని ప్రతివాళ్లూ కోరుకుంటారు.

స్కూలు పిల్లలకంటే పండుగే! స్కూలు కెళ్ళటం, టీచర్లచేత చీవాట్లు తినటం లేదుకదా పని!

కాలేజీ స్టూడెంట్స్ జెంగపెట్టుకొనే రోజు కూడా ఆదే! జనివారం పదిగంటలకు కాలేజీనుంచి వెళ్లి సోతూ, మళ్ళీ సోమవారం వరకు మీ దర్శనాలండవు ఎలా వుండటమో అన్నట్లు దీనిగా చూస్తారు అడపిల్లలవైపు. కానీ, ఆదివారం రోజంతా రోడ్డు మీద పీటవేసి వచ్చేసాయే వాళ్లను వెక్కిరిస్తూ, పేర్లు పెడుతూనే వుంటారు.

ఇక ఇంట్లో వుండే అడవాళ్లకు పని ఎక్కువగా వుండే రోజు ఆదే! సాయంత్రం పరదాగా భర్తతో పిల్లలతో ఎత్తైనా వెళ్లిరావచ్చునన్న సంతోషంతో ఎంతసేవైనా చక్కకా చేసుకొంటారు.

రకరకాలైన మనుష్యులను ఎదురు బొదురుగా పడిపిస్తూ కళకళలాడుతున్న రోడ్డువైపుచూస్తూ దాబాపీద నించుంది ఉమ. ఆమెకు ఆదివారం సాయంత్రమంటే ఎంతో ఇష్టం. తను బయట కెళ్ళకుండా, అదాబాపీదనుంచొని, రకరకాలైన మనుష్యులను చూస్తూ, వాళ్ల ముఖవర్ణాలను బట్టి వాళ్లే పరిస్థితులలో ఇంటినుంచి బయలు దేరారో వూహించుకొంటూ, అక్కడ నిలబడటం మంటే సరదా ఆమెకు. వచ్చేసాయేవాళ్ల నుంచి

చెడ్డలు, అందచందాలుగురించి తనలోతాను తర్కించు కొంటూ బాగా పికటిపడేవరకు ప్రతిసాయంత్రం అక్కడే నిల్చుంటుంది. ప్రతిరోజుకంటే ఆదివారం సాయంత్రం మాత్రం కొంచెం ముందుగావచ్చి, కాస్త అలశ్యంగా క్రిందికి దిగివెళ్లి సోపటం అల వాలామెకు.

మామూలుగా ఆరోజు కూడా ఉదుగంటలయ్యే సరికి ఆమ్మమ్మకు నెయ్యివలసిన పనిసాయంతో చేసే దాబాపీదకు వెళ్లింది ఉమ. 'అక్కకూడా వుంటే ఎంత బాగుండేది?' అనుకొంది ఉమ. ఇద్దరూ కలిసి వచ్చేసాయేవాళ్లను గూర్చి చర్చించు కొనేవారు. సంవత్సరమై పెళ్ళయి అత్తవారింటికి వెళ్లిపోయిన అక్కమీదకోపం వచ్చేసింది ఉమకు. అప్పుడే ఏం కొంచెం మునిగిపోయిందని పెళ్ళి చేసేను కోవాలి? ఎంచక్కా ఇద్దరూ కలిసి నిలబడేవాళ్ళు. ఇప్పుడు తనకు తోడెవ్వరూ లేరు. తమ్ముల్లిద్దరూ వున్నారంటే వాళ్ల ఆటలేవాళ్ళని. వాళ్లెప్పుడూ ఇంట్లో వుండరు. పగలంతా స్కూలు, తరువాత ఆటలు. రాత్రిమాత్రం వాళ్లకే అక్క జ్ఞాపకం వస్తుంది లాని పాటలు చెప్పడానికి!

ఒక్కరే కాళ్ళు నొప్పేట్టేవరకు అక్కడనుంచొని క్రిందకు వెళ్లిపోవాలి! అక్క వుంటే కాళ్ళనొప్పులు తొలగేవాళ్ళు కలుగలేవంటే! ఇలా అనుకొంటూ

రోడ్డువైపు చూస్తున్న ఉమ దూరంగా రోడ్డు మొగస కిళ్ళికొట్టు దగ్గర కనబడిన శాల్మినిమాసి రెండడుగులు వెనక్కివేసింది. 'అమ్మో హిస్టరీ లెక్క ర్ సాంబశివం గారు! ఇక్కడ తననిలా చూస్తే ఏమనుకొంటారు? నెట్లల్లలో వరీక్షలు పెట్టుకొని ఈ పిల్ల ఎంత దీమంగా నుంచుందో అనుకొంటారు. మలుపు తిరిగి పోయేవరకూ వెనక్కు వుండి మళ్ళీ గోడ దగ్గరకొచ్చి నిలబడింది.

ఒక అరగంట అలా నిలబడినా, ఆదివారమైనా అవేక అడేమిటో రోడ్డు ఏం సందడిగలేదు. విను గేసి క్రిందకు వెళ్లి ఏవైనా పుస్తకం తెచ్చుకొందా మని అనుకొని, అఖరిసారి అన్నట్లు రోడ్డు చివరదాకా దృష్టిసారించింది ఉమ. అటునుంచి వస్తున్న ఇద్దరు యువకులను చూడడంతోనే గబగబా క్రిందకు వెళ్లింది. గదిలోకెళ్లి, కుర్చీలో ఇందాక తను పడేసిన పుస్తకాలను తీసిరేకో సర్దింది. అక్కడే పుస్తక మంచంమీద దుప్పటి దులిపి సరిగ్గా వేసింది. ఇంతలో వాళ్ళిద్దరూ పిదపరండాలో కొచ్చారు. 'ఉమాదేవీ!' అని పిల్వొకడు వాళ్లలో కాస్త పన్నగా సాడుగా పుస్తక తను. ఉమ గబగబావెళ్లి 'ఓ! మీరా? రండి!' అని అప్యనించింది, అతనికవెనుకనున్నతన్ని కన్నెత్తి అయినా చూడకుండానే.

అతనంతకంటే గడుగా యిలా వున్నాడు. 'ఏం వక్కలేదు నేనతనిదేనే!' అన్నట్లు లోపలికివచ్చే శాడు.

'ఉమా! ఎవరే వచ్చారు?' వంటింట్లో నించి అమ్మమ్మ గొంతు వినిపించింది.

వాళ్ళను కూర్చోమని చెప్పి,
 "ఇందిరా నాళ్ళాయన ప్రసాద్ గారమ్మమ్మా!"
 అంటూ వెళ్ళి

"కొంచెం కాఫీ పెట్టావా అమ్మమ్మా?" గారాలు
 కురిసింది ఉను. ముసలావిడ పొంగిపోయి, "అలాగే!
 నువ్వెళ్ళి మాట్లాడుతుంది. నేను కాఫీపెట్టి తీసు
 కొస్తాను" అంది.

ఉను గదిలో కెల్లెనరికి ప్రసాద్ కూర్చున్నాడు.
 ఆ రెండవతను కిటికీ దగ్గరగా నింబడి బైటకు
 చూస్తున్నాడు.

"మంచి ప్రసాద్ గారా? ఇందిర ఎక్కడా కని
 పించబలేదు? పోయిన ఆదివారం వస్తానన్నది. తను
 వస్తుంది కదానని నేనక్కడికి వెళ్ళలేదు. మీరు కాని
 వెళ్ళొద్దన్నారేంటి?" మంచంమీద కూర్చుంటూ
 ఉను అడిగింది. ప్రసాద్ తెల్లబోయాడు.

"ఏంటి పిల్ల? ఇంకొక మనిషి వచ్చాడనీ, అతన్ని
 కూర్చోమని చెప్పాలనీ తెలియదా? తను కూర్చుంది
 గాని, అతణ్ణి కూర్చోమని చెప్పలేదు. ఆనుకొంటూ
 గళ్ళంతరంలేక తనే,

"ఉమాదేవి! నేను పరిచయం చెయ్యలేదు కదూ!
 ఇతను నా కజినే. ఇక్కడ ఏదైనా ఉద్యోగ ప్రయత్నం
 చేద్దామని వచ్చాడు. ఎం. ఎన్. సి. ఫస్ట్ క్లాస్ లో
 పాసయ్యాడు" అనిపరిచయం చేశాడు. అతను అక్కడే
 నింబడి పిళ్ళెప్పు తిరిగాడు.

"నువ్వేం చెప్పక్కర్లేదురా ప్రసాద్! అనుకు
 నేనీంతకుముందే తెలుసు. అయితే, అప్పుడు నేనంటే
 చాల చెడ్డ అభిప్రాయం ఏర్పడ్డదనడానికి ఇదిగో, ఈ
 నిదర్శనాలు చూడు. కాని, రాకతాళియంగా జరిగిన
 దానికి ఎవరూ బాధ్యులుకారు. మీరిది తెలుసుకొంటే
 బాగుంటుంది. ఉమాదేవి!"

"చవ్! నాలో మాట్లాడకండి. ఇంటికి వచ్చిన
 వాళ్ళను అనుమానించటం వచ్చిన కారు గురిక,
 ఇంతసేపూ మీ ఉపికివైదూ సహించాను. ప్రసాద్ గారూ!
 కూర్చోమని చెప్పండి మీ కజినీకి నేను మాత్రం అత
 నితో మాట్లాడను."

అంటూ లోపలికెళ్ళి కాఫీలు తీసుకొచ్చింది.
 విషయం తెలియని ప్రసాద్ తెల్లబోయి చూశాడు
 తమ్ముడివైపు. అతను నిప్పుకూ చెప్పామనే అన్నట్లు
 సొజ్జు చేశాడు. ఉను వెనుకనే అమ్మమ్మ ఇవతలకు
 వచ్చింది.

"ఏం ప్రసాద్ బాబూ! బాగున్నావా? మీ అవిడ
 రావటంలేదే?" అని ఆదరంగా పలుకరించాచిడ.

"చూ ఇంటికి చుట్టూ తోచారు. అందుకని రాలేదు.
 ఇదిగో! మీకు మా పెదనాన్న గారచ్చాయి. ఇక్కడ
 దేదైనా ఉద్యోగంకోసం వచ్చాడు." అని తమ్ముణ్ణి
 అమ్మమ్మగారిని పరిచయంచేశాడు. అతను సమ్రుతగా
 "నమస్కారమండీ!" అన్నాడు.

"దీర్ఘాయుష్యుల్ భవ!" అని నోటినిండుగా ఆశ
 క్షయింది, "అదేమిటి నాయనా? నిర్వోనే ఉన్నాన్?
 కూర్చో బాబూ!" అని తను కూడా గుమ్మం దగ్గరగా
 కూర్చున్నారాచిడ.

అతను ఒక్కసారి ఉనువైపు చూసి అమ్మమ్మగారి
 దగ్గరగా కుర్చీలాక్కొని కూర్చున్నాడు. ఉను ప్రసాద్ కి
 కాఫీ ఇచ్చి, ఇంకొకగ్లసు అమ్మమ్మ దగ్గరగా పెట్టి,

'అతనికీచ్చేయ్యమ్మా!' అంది.
 ఆవిడగ్లసు ముందుకు పెట్టి "తీసుకోనాయనా!
 ఆ మీరెంతమంది అన్నదమ్ములు? ఏవూరు నాయనా?
 మన గోత్రమేమిటన్నాన్?" అంటూ విషయ సేకరణ
 ప్రారంభించింది.

అమ్మమ్మవైపు చురచురచూస్తూ, "నీకెండు
 కమ్మమ్మా అవన్నీ! నువ్వేం వియ్యమందుతావా
 వాళ్ళతో, లేకపోతే కయ్యానికి కూడా అవన్నీ
 కావాలా?" అంది ఉను.

"అదేమిటే మాటకు ముందు అలా కయ్యాని
 కొస్తాన్? అన్ని కుదిరితే వియ్యమే అందుతామో,
 కయ్యమే ఆడతామో అవన్నీ మేం చూసుకోవలసివది.
 నీకెందుకు? నీ గొడవేమో నువ్వు చూసుకో!"
 అనేసిందివిడ.

ఉనువైపు విజయగర్వంతోకూడిన చూపాకటి
 పాలేసి, బుద్ధిమంతుడిలా అమ్మమ్మగారి ప్రశ్నలకు
 జవాబు చెప్పన్నాడతను. కొంచెంసేపు కూర్చున్న తరు
 వాతఅన్నదమ్ములిద్దరూ వెళ్ళామనిలేచారు. అతనమ్మమ్మ
 గారికి నమస్కరించి, "వస్తామండి మామ్మగారూ!"
 అన్నాడు.

"చూ నాయనీ! ప్రసాద్ లో మమ్మావుండా
 నాయనా!" అని దీవించింది.

వాళ్ళనలా వెళ్ళనిచ్చి అమ్మమ్మ మీద ఖమ్మమని
 తేలింది ఉను.

"ఏం కమ్మమ్మా! నీ మమ్మామని చెప్పాన్?
 అతనెంత చెడ్డవాడో తెలుసా? అతను ఒకనాడ,

హృద్ది పాల్ని వెలిగించండి!

మీమీ జీవనదీపాలు కొడిగట్టిపోతున్నాయని
 మీ ఆలం తంత్రులు తెగిపోతున్నాయని
 నమస్కరణ బ్రాహ్మణియ్యము
 మిమ్ముల్ని తాగులించుకోవడానికి
 వీసమ్మేనా జంకలం లేదని
 దిగాలనండి—చలికిరియండి
 మీ చేతకానితనాన్ని
 పదిమందికీ పంచుకోండి!
 మీ చేత 'కానీ'లేనితనాన్ని
 బహిరంగ పరచుకోండి.
 చికట్లో కూర్చుని చికటిని తిట్టుకోండి.
 ఈ రాజకీయపు విష ప్రభంజనాలకీ
 ఈ అన్యాయాల రక్షణిశాచిపుంజాలకీ
 బెజారా—చరలోకానికి
 పలాయన మంత్రం పఠించండి!
 'అశ నూనవ జీవితానికి శాస్త్ర' అభ్యుదిగిగుర్తుండు
 క్షాని
 దైర్ఘ్యమనే ప్రమిదతో
 నమ్మకం పట్టి తో
 విజగిషతో—మనస్ఫుర్తితో
 హృద్ది పాల్ని వెలిగించండి!!
 మీమీ బాధల తమిస్త్రాల్ని నిర్మూలించండి!!
 —డయన్నెన్.

నన్నెంత అల్లరి పెట్టాడో! చి, చి, తలచుకొంటే
 ఏడుపొస్తుంది." అని కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకొంది.

అమ్మమ్మ గాభరాగా "ఏంటి? అతను నిన్నెల్లరి
 పెట్టాడా? నారేం తెలుసే? ఆయనా అతను మంచి
 వాడిలావున్నాడు. నువ్వేమన్నాన్? నీ కనలు అందరిమీదా
 ఒంటికాలిమీద లేవడమలవాటు." అంది.

"ఆ ఆ ఇప్పుడు నేనేం చెప్పినా వమ్మవు. అసలేం
 జరిగిందో వింటే నువ్వు అతని ముఖమైనా చూడవు
 తెలుసా?"

అంటూ జరిగిందాన్ని సరిగ్గా గుర్తు తెచ్చు
 కొంటున్నట్లు కూర్చుంది.

"ఒకనాడు, అమధ్య ఆదివారం ప్రయవేలు
 క్లాసులు పెట్టేరు గుర్తుందా? అప్పుడన్నమాట
 శ్యామల, శ్యామల తెలుసుకదూ నీకు? అనీ, నేనూ
 నాలుగంటలకు క్లాసులు వచ్చేస్తూ, పదమూడో
 నెంబరు బస్సు ఎక్కాం. ఆదివారమేమో ఎంతరవ్విగా
 వుండాలో అంతా వుంది. మాకు మెట్టమీద నిలుపుండుకు
 మాత్రంచోటు దొరికింది. క్రింద మెట్టమీద
 క్లీనరు కుర్చాడూ, మరెవరో ఒకతను నించున్నారు.
 సైన్ సరిగ్గా మారేదురూ నలుగురబ్యాంబులు నించో
 న్నారు. హాస్పిటల్ దుపువోలో బస్సు వెళ్ళుండగా
 ఒకడక్కరు టిక్కెట్టుంటూ వచ్చాడు. నేను వెనుక
 ఇవనకమ్ముకి బార్లబడి పర్యుతిశాసు. ఇంతలో మలుపు
 తిరిగింది. టవ్ పట్టు లేక పోవడంతో పడిపోతుంటే

శ్యామల పట్టుకొందోయింది. దాంలో ఇద్దరంకలసి,
 చేతిలో పుస్తకాలతో నువ్వు వెట్టు మీద కూర్చుండి
 పోయాం. విద్యున్న నుగురితోనూ ఈ మహోను
 భాషుడువున్నావతే! చటుక్కున....ఛీ, ఛీ తలచు

కొంటే అనుభవమేస్తుంది. చెయ్యిపట్టుకొన్నాడు.
 మహా పడిపోయేవాళ్ళందరిని ఆ పేసేవాడిలా అలా
 పట్టుకొని అలంకతంగా తేవడిశాడు. తను క్రిందకి
 దిగి మెట్టు మీదనుంటుని మాకిద్దరికి సైన్ నచోటి
 చ్చాయి. ఇహ అక్కడినుండి, అ దిగితిల ముగ్గురూ....
 రచ్చడి....వెధనలు....'అబ్బ! ఎంక మంచి సీనురా!
 తెమరావుంటే పోబోతీరుచున్న, హోలో, హోలోయ్యన్నులు
 అంతరికీ చూపెడితే ఎంత బాగుంటుందో?' అంటూ
 ఒకటేగోల అప్పటినుంచి ఎక్కడకునుండినా ఆదెభవలు
 హోలోయిన్ రోయి! హోలోయిన్! ? అని ఇన్ డెమిషన్
 పట్టు చాగుతున్నారు. అదే కాకుండా, ఆవేళ అతను
 కూడా నూనెవారే, మున్నెవోలేదే దిగాడు. ఇంకా
 చెప్పేలా ఆ వెధవల అల్లరి!"

ఉక్రోషంగా చెప్పుకుపోతున్న ఉను అమ్మమ్మ
 మూటలో వులిక్కిపడింది.

'అయితే అందులో అతని తప్పేముందో చెప్పా ?
 ఇంకా నయం. ఇలువడేదలు పడితే నమస్కర్లు బస్సు
 లోంచి క్రిందనుడిచారు కాదూ? ఏవారో, చెయ్యాలి
 విరిగేది అవేళ అతను అనేమీ కావట్టి సరిపోయింది.
 అయినా, నేను చెప్పేను కాదే నీకు అందరిమీదా
 ఎగరటం ఎక్కువనైయిందన' అంటూ "ఇంకా
 కూర వెంటంబుకొవాలి వీధిచ్చారని ఇలా వచ్చాను"
 లేబందాచిడ.

అమ్మమ్మ మీద కోపమంతా చేతతోని విసని
 కర్కశ చూచిస్తూ, "ఛీ, ఛీ, అందన్నార ఆచారం
 సాయంత్రం వీళ్ళెళ్ళి కాకు చేశారు. చికట్ నా

తరువాత నీవే పూర్తి చేసుకో అప్పట్లు వదిలేసింది. "మా దాని స్థానాన్ని... ఏం నిలిచింది? చెప్పరా?" అని అతనడుగుతుంటే చెప్పలేక, చెప్పడమనలు చేతగాక, "ఇంటికా దిగబెట్టారా నన్ను? చీకటి తడి పోయింది." అని మాట మాట్లాడింది ఉను. అప్పుడే ఈ లోకంలోకి వచ్చినట్లు చుట్టూ చూసి.

"మైగాడ్! అంతా వెళ్లిపోయారే! వదండి వదండి, మామ్మగారేం ఇంకా గారు పడుతున్నారో?" అంటూ ముందుకు నడిచాడు.

"నిరాకు బాబ్ ఏమైనా దొరికిందా?" దారిలో అడిగింది ఉను.

"ఆ మా ఇందిర మీతో చెప్పలేదా? అయినా నా మీద కోపంతో వున్నారు, చెప్పినా వివేకం లేనివేనీ మానసిందేనా? మీ కాలేజీలోనే పెంపకరీయే ఆసుకోండి, కానీ, ఈ కలం తరువాత పర్మనెంట్ చేస్తాను, లెక్కరే పోస్టు యిస్తాను చెప్పారు. నాకేమా ఈ లెక్కరగిరి నవ్వుడు. అందుకు కొన్ని కంపెనీలకి అప్లై చేశాను. ఏదైనా ఇంకొకటి పుంచి వస్తే ఇది వదిలేస్తాను." అలా మాట్లాడుతూ హాస్పిటల్ బి.పి. గేట్ దాకా వచ్చారు. అక్కడ బల్డాయిలు, డ్రాక్స్ పండ్లున్న బండి చూసి. "వెయిట్ స్టేజ్, ఒక్క నిమిషంతో వస్తాను. అలా ప్రక్కకు వెళ్ళండి." అని గదిగది రోడ్ క్రాస్ చేసి వెళ్ళి నాలుగు బల్డాయిలు, కొంచెం డ్రాక్స్ పండ్లు తీసికొని వచ్చాడు.

"అదేంటింటి మీయింట్లో ఏవరికైనా పంట్లో బాగుండటం లేదా?" అనడిగింది ఉను అవన్నీచూసి. అతను చిన్నగా నవ్వి, "మా యింటికి బాడండి. మామ్మగారికి. ఏమిటో అవిడను చూస్తే మా బామ్మ జ్ఞానం వచ్చింది. క్రితం సారి." అన్నాడు.

"ఇప్పుడవన్నీ ఎందుకొచ్చింది?" మొహమాటపడింది ఉను. "ఎందుకేమిటండి? పెద్దవాళ్ళ దగ్గరికి, పసి పిల్లలున్న చోటికి వళ్ళి చేతులతో వెళ్ళకూడదనేది మా ఆమ్మ. సరేలేండి! ఇంతకీ మీరు పరిక్షలలా వ్రాశారు? పాస్ అవుతారా? మా ఇందిర మీకు క్లాస్ వచ్చేస్తుంది చెప్పింది" అనేసరికి ఉను ముఖ మంతా ఎర్రగా చేసికొని,

"అంతా వట్టిది! నాకైతే హాస్టల్ పేపరుపాడు చేశాననిపిస్తోంది. తను అన్నీ బాగా రాశానంది. తనకే వస్తుందేమో క్లాస్" అన్నది.

అతను పక్కన నవ్వి, "నేనోకమాట చెప్పానా? పరిక్షలు రాసిన ఏ యిద్దరు స్నేహితులు వడిగినా ఇదేమాట చెప్పారు. అఖికి ఇద్దరికీ వస్తుందేమో క్లాస్ ఎవరు చెప్పగలరు?" అన్నాడు.

"మీరు భార తమాషా మాట్లాడుతారండి." అంటూ ఇంటి మెట్లెక్కింది ఉను.

కోట్ల విడిచేసి లోపలి కెళ్ళేసరికి ముందున్న గదిలో మంచం మీద పడుకోసుంది అమ్మమ్మ. అత్తగారు దగ్గరకెళ్ళా.

"ఏం అమ్మమ్మా పడుకోసున్నావ్? చూడ

ఆ వేళ వచ్చారే ప్రసాద్ గారి తమ్ముడు. ఆయన వచ్చారు. నిమ్మ చూద్దావ్ కి." వలకరించింది ఉను. అమ్మమ్మ మగతగా మూర్ఖి "ఏం లేదీ కొంచెం కళ్ళు చీకట్లు, కమ్ముతుంటే వచ్చి పడుకోన్నాను. అదేమిటో ఒంటి మీద తెలివీ లేక పోయింది."

అంటూ లేచి కూర్చోబోయింది. కానీ, తం పోస్టిలో బద్దలై పోతుండడంతో లేవలేక పోయింది.

"మీరు పడుకోండి మామ్మగారూ!" అని ఉను వైపుకు తిరిగి "కొంచెం పంచదార పిళ్ళ కలిపి పట్టుకొని రండి. అది లాగితే పర్మనెంట్ అంటుంది. కొంచెం బి. పి. లైసెన్స్ వుంటుంది." అన్నాడు.

అమ్మమ్మకు బి. పి. పుస్తకం ఇవ్వడం తెలుసా అనుకొంటూ వంటింట్లోకి నడిచింది ఉను. పంచ దార పిళ్ళ తయారు చేస్తూనే "ఇంకాకే కాబోలు సాయంత్రం తననెళ్ళవద్దన్నది. తనకప్పుడే ఏమా ప్రమా అనుమానం వుండి వుంటుంది. డానేమా విధానం పడ్డది. అమ్మమ్మ మీద" అని వచ్చాకా పడుకోగింది.

"ఇంతసేపా పంచదార పిళ్ళ తేటుం? గ్లాసు చేత పట్టుకుని అలోచనలో తేలిపోతున్నారా? అది ఇలా ఇవ్వండి. నేనైనా యిస్తాను మామ్మగారికి." అన్న అతని మాటలతో (తుళ్ళిపడి లేవబోయి ముందున్న పీట తన్నుకొని పడబోయింది. చుట్టుకున్న ముందుకు వచ్చి ఒక చేత్తో అమె చేతిలోని గ్లాసును రెండవచేత్తో అమె చేతిని పట్టుకొని అపాడతను. ఆ క్షణం చాలా ఉనుతో నిద్రాగమై వున్న పిల్లలు మెల్లొచ్చినదానికి. తల్లి అతని ముఖంలోకి చూడ లేక పోయింది. అతను కూడా అదే అనుభూతి పొంది తున్నవాడిలా చూసి, వెంటనే చెయ్యి వదిలేశాడు.

"సారీ! మళ్ళీ మీకు కోపం తెప్పించే పనే చేశాను కానీ, ఇది కూడా కాకతాళియేవే." అనేసి గ్లాసు పట్టుకుని మామ్మగారి దగ్గరకెళ్ళి పోయాడు. ఉను మాత్రం ఇంకా తన కఠినానికి తగిన విద్యుత్ ప్రసారం నుండి తేరుకోలేక పీట మీద కూర్చుండి పోయింది. అలా ఎంత సేపు కూర్చుండి ఆమెకే తెలియదు.

"ఉమాదేవి!" పిల్పాడతను.

గొమ్మకున్న ఇవతలి కొచ్చింది. కానీ, సూటిగా అతనివైపు చూడలేక పోయింది. బయటకొచ్చిన ఉను ముఖంలోని మార్పుని బట్టి అర్థం చేసుకో

గలిగిన అతను మనోహరంగా నవ్వుతూ "మరికెళ్ళి రానా?" అన్నాడు.

"పూజ" అని అతి ప్రయత్నం మీద "మళ్ళీ ఎప్పుడోసారు?" అనడిగింది.

"ఎప్పుడు రమ్మంటారు?" అతనంతకన్నా గడుసుగా చూశాడు.

ఉనుకు అర్థమై పోయింది. తనలోని మార్పు అతనికి తెలిసి పోయింది. ఇక తల్లి అతనివైపు చూడలేక పోయింది. అతను వెళ్ళి పోతుంటే వెనకే వెళ్ళింది పిది గుమ్మం వరకు. ఉనుకప్పుడు గాని గుర్తు రాలేదు. తనకతని పేరైనా తెలియదని.

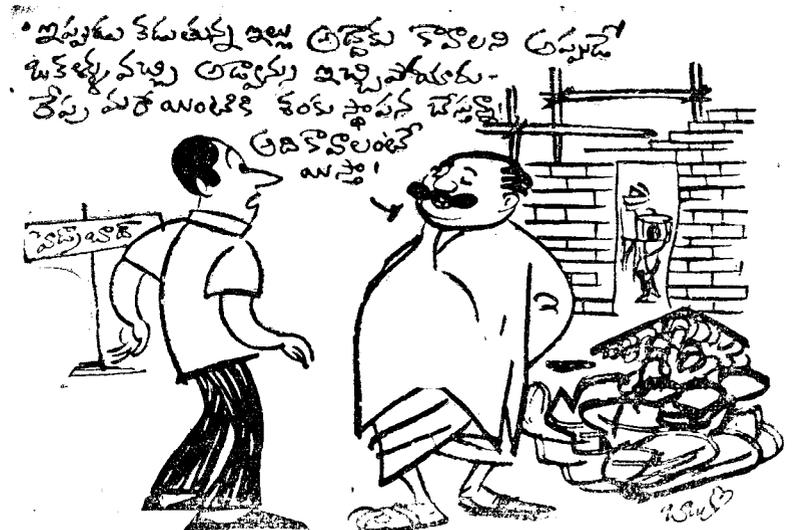
"ఇన్ని కబుర్లు చెప్తున్నారు. మీ సేరేమిటో నాకు తెలియదంతవరకు." అన్నది అతని వైపు చూడకుండానే.

"అబ్బ! ఇప్పుడా జ్ఞానం వచ్చింది? ఎప్పుడగు తారా అని ఎదురు చూస్తున్నా. సరే! నా సేరేమిటో తెలుకోవాలి వుందా? గోపాలకృష్ణ. అమ్మ గోపి అని పిలుస్తుంది. స్నేహితులు గోపాల్ అని పిలుస్తారు. ఇక కృష్ణ అని పిలిచే వారితవరకు తున్న పడలేదు. ఇప్పుడవన్నీసోంది. ఒకరలా పిలిస్తే బాగుండునని, కానీ, వాళ్ళ కిమ్మమాలిగా మరి?" చిరిసిగా అనేసి గుమ్మం దిగి పోయాడతను.

మర్నాడు తెల్లవారేసరికి అమ్మమ్మకు తేలికగా వుండటంతో కుడుట పడింది ఉను మనసు. ఆ రోజు మధ్యాహ్నం అయిన దగ్గర వుంచి ఎదురుచూసింది గోపాల్ కోసం. ఆ రోజు... మరురోజు... అలా ఉను ఎదురు చూస్తుండగానే మళ్ళీ అదివారం వచ్చేసింది. ఈ వారం రోజులూ ఉను అతని కోసం ఎదురు చూసి, చూసి విసిగి పోయింది.

"ఇవారం అదివారం. అతను వచ్చాడు బహుశా. అప్పటికి తనింట్లో వుండకూడదు. అదే తగినశాస్తి. అనుకొని మూడు గంటలకే తయారై, అమ్మమ్మతో వెళ్ళి శ్యామలా వాళ్ళింటికి వెళ్ళింది ఉను. శ్యామలా వాళ్ళింట్లో అడుగు పెడుతూనే ప్రక్కగదిలోంచి మగవాళ్ళ గొంతులు వినిపించేసరికి అయ్యో! వాళ్ళ బావ పున్నారేమో, ఇప్పుడోచ్చాను వేసు" అనుకొంటూనే లోపలికెళ్ళింది.

శ్యామలా వాళ్ళమ్మగారు అరటికాయలు తరు గుతూ వంటింటి గుమ్మంలో కూర్చున్నారని. వెళ్ళి

అది దగ్గరగా కూర్చోని "క్యామల రేడాండి?" అనడిగింది ఉమ.

అది "ఉన్నదమ్మా! వాళ్ల బావ వచ్చాడు. అతని ఫ్రెండ్ ఇంకెవరో వచ్చాడు. వాళ్లతో మాట్లాడు తోంది. వీలుస్తానుండు." అని "క్యామా!" నీలిచారానిడ.

"ఏమ్మా! బట్టీయి పోయాయా?" అంటూనచ్చింది క్యామల. ఉమను చూసి "అరే" అంటూ వచ్చి గట్టిగా వట్టేసుకోంది.

"అబ్బ! ఎన్నాళ్లయిందే ఉమా ఏమ్మ చూసి. ఈ మధ్య రావటం మానేశావు." అంది నిమ్బారంగా.

"ఏమే క్యామలా! తిన్నగా మాట్లాడు. క్రిందటి ఆదివారం వస్తే, మీ బావతో సినిమాకు చెక్కేశావ్ ఒక్కతేని ఏం తోచక చచ్చాను." అంది ఉమ విడిపించు కొంటూ.

"పోస్ట్, పోస్ట్, తిట్లుకు. వాడే తప్ప. నరేనా! మా బావను చూడేదాగా? చూద్దాగాని రా! అమ్మా అవయి పోగానే వీలువే. వచ్చి తీసికెళ్తాను." అని ఉమ చెయ్యి వట్టుకొని లాగింది.

'అబ్బ! వద్దే క్యామా! అతని ఫ్రెండ్ ఇంకెవరో వచ్చినట్లున్నారు. ఇంకేసారెప్పుడైనా చూస్తాగా! ఇలాల్లికి వదిలేయ్యి' బతిమాలాకొంది ఉమ. కాని క్యామల పూరుకోలేదు.

"అబ్బ! అంత పొగరూ ఏమయి పోయిందే ?! వాళ్లతో నమంగా వాళ్లను మనం కూడా విడిపిస్తే గాని, ఈ మగవాళ్ల అటలుకట్టువు అనేదానివి. ఇప్పుడు ఆ మగవాళ్లముందుకురావటానికేజడుస్తున్నావే?" అంది

"కెళ్లమ్మా! శలవయిపోయిందతనికి. రాత్రికి వెళ్లిపోతాడు. మళ్ళీ వెళ్లికే వస్తాడు. నీ స్నేహితు రాలి భర్తను నువ్వు చూడరా ఏమిటి? క్యామలా వాళ్లమ్మగారు నవ్వుతూ అన్నారు. దాంతో కడంక తప్పలేదు ఉమకు.

(37వ పేజీ తరువాయి)

అన్నాడు ఆనంద్ వన్నా. కారడ చేసిన పోనందుకుని వచ్చాడతను.

"వారు...వారు. కనబడలేదు"

"అదుగో. అదేమిటి? అటువైపు" తక్కున అటుతిరిగింది.

మంచుని తడికంగా నముద్రంలోకి చూస్తున్న రాధాకృష్ణను చూసింది కారడ. ఆమె గుండెదడ తగ్గింది. ఇద్దరూ అటు వైపు నడిచారు.

గబుక్కున వారికోర్కె కనబడింది. రాధాకృష్ణ అలా కెరటాల్లోకి నడిచిపోవడం కనిపించింది.

"అయ్యో...అయ్యో" అంది కారడ.

ఒక్క అదటున వెళ్లి రాధాకృష్ణ బబ్బు పుచ్చుకున్నాడుఆనంద్. తిరిగిచూశాడుఅతను.

"ఏమిట్రా? అలా వెళ్లిపోతున్నా వెక్కడికి?"

"అ...ఏంలేదు? నువ్వెప్పుడొచ్చావు. కారడా! నువ్వు వచ్చావా?"

ఆదివారం సాయంత్రం

క్యామల వెనకే వాళ్లన్న గదిలోకి నడిచిన ఉమ, ఎదురుగాకుర్చీలో కూర్చునిసిగరెట్టుకాలుమా కబుర్లు చెప్పుకొంటున్న వాళ్లను చూసి తెల్ల బోయింది. క్యామల ఇదేం తెలియక,

"ఇదిగో ఉమా! తను మా బావ. ఎం. ఎన్. సి. సానయ్యారు. ప్రస్తుతం కలకత్తాలో ఒక కంపెనీలో పనిచేస్తున్నారు. ఇక ఈయన..." అంటూ ఉమకేసి తిరిగింది.

అతను నవ్వుతూ "అగండి క్యామలాడేవీ! మీ ఫ్రెండ్ ఉమాదేవికి వాపేరు నేనే చెప్పుకొంటాను" అనేసరికి, వారంకోజలుగా అతనికోసం ఎదురు చూస్తూ, మనసులో నలగొద్దున్న పేరును, అప్రయత్నంగా పెదాలు బయటకువచ్చింపాయి.

"కృష్ణా!" ఉమకేసింది తన పేరును విన్న గోపాల్ ప్రవల్లభదనంతో,

"వాకు తెలుసు ఉమా! నువ్వు అలా పిలుస్తావని" అనేసి తెల్లబోయిచూస్తున్న బావామరదళ్ల వైపు తిరిగి,

"చూడండి! మేం కూడా మీ ప్రోవోకే వచ్చేకాం. సో, ఇప్పుడి రెండు బంటలు కలిసి అలా... అలా..." అతను అభినయం చేస్తోంటే, క్యామల హుటాతుగా ఉమను చేతులో చుట్టేసింది.

"అమ్మదొంగా! ఇంతకథ నడిపా? నేనో వెర్రిదాన్ని. అన్నీ చెప్తాంటే ఏనీసే, నీ మనస్సులోని రహస్యాలరహస్యాలూనే వుంతుకన్నావా?" అంది.

ఉమ సిగ్గుతో చిలికిపోతూ "అబ్బ! వుండవే రహస్యంలేదు పాడూలేదు. అవలు ముందీ పెద్ద మనిషి వారనాడు మాయమై, ఈనాడు కనిపిం

చారు. కారణం తెలుసుకోనీ." అని అతనివైపు చూసింది.

"అబ్బే! అలాంటి సంకయాలేం పెట్టుకోకండి. మీరు మామీద అగ్రహిస్తే నిలువగల వోపికలేదు మేడవో! ఏదో మరి మీలాంటి వాళ్లని జీవితంలోకి అప్పనిస్తూ, అబోడి తెక్కరే గిరితో నుఖపెట్ట లేమోనా అని అనుమానమొచ్చి, అలా కలకత్తా దాకా

వెళ్లి, ఏదో తిండికీ, బట్టకూ... తమరి మేకవ సామాన్లకూ....." అంటూ అడవిల్ల అన్నె పు చూసే సరికి వాళ్ల గుడ్డరుముతూండడంతో, భయ పడట్టు "అబ్బే! మీక్కూండే, మాకు మేకవ సామాన్లకూ, బల్బాలకూ నరవడ జీతం వచ్చే ఉద్యోగం సంపాదించుకోవ్పాం." అని వాచీచూసి "అద్దా! బదుగంటలైంది. ఇక అనుగ్రహిస్తే అలారామకృష్ణా మిషన్ బీచ్ దాకా వెళ్లొద్దాం." అనేసరికి

"అమ్మమ్మతో చెప్పలేదు కాంగారువదుతుంది అలక్కమైతే" అంది ఉమ "వెళ్లొట్టవుడు నోవచ్చి అన్ని విషయాలూ మాట్లాడతాగా" అన్నాడు కృష్ణ. ఇంత వరకు ప్రోతగా వుండిపోయిన సుధాకర్ లేచుకొని "పోరినీమనసులోని రాధ లాగావిడల్దా?" అన్నాడు.

"అవునురా! అలా అనే సంకృష్టి పడదామను కొంటున్నా. ఇక ఎదురు చూసే వోపికలేదు మరి" కొంటెగా ఉమవైపుచూస్తూ అన్నాడు కృష్ణ.

"మీరేం నర్సుకొని ఎవర్నీ ఉద్దరించనక్కర్లేదు. క్యామా! నే వెళ్తున్నా! అమ్మమ్మ ఎదురు చూస్తుంటుంది" అని వెనక్కు తిరిగింది.

"మేడవో! మేడవో! తమూడే కన్నాండే. అంద మైన ఆదివారం సాయంత్రాన్ని మీ అలకలతో పాడు చెయ్యకండి" అన్నాడు కృష్ణ.

అప్పటి అతని ముఖాన్ని కృత్రిగా చూసి పక్కన నవ్వింది ఉమ.

మ మ త అ వ ం తె న

తెప్పరిల్లింది కారడ. వ బు కు తు న్ను శరీరాన్ని అదుపులో తెచ్చుకుని

"వదండి ఇంటికి వెడదాం. బాబులిద్దరూ మీ కోసం చూస్తున్నారు" అని అంది.

'ఓరి కమ్యూనికేషన్ చదువు తాను నాన్నా, అంటున్న పెద్దవాడు 'పెద్దయ్యాక నేనూ అంతే' అంటున్న విన్న కొడుకు రాధా కృష్ణ మనసులో మెదిలారు.

అతన్ని ఆపహించిన వైరాగ్యపు పొర దిగింది. అంత దాకా అతన్ని ముంచిన ప్రశ్నలు గుర్తులేవు. ఆ తెర వదిలింది.

మళ్ళీ అంతా మామూలే. ఆకలు, అకర్ల బలు. సంసారం, బంధాలు...అనుమంధాలు, ఆశయాలు, రాగద్వేషాలు. కోరికలు...ఏన్నో.

"వదండి" అన్నాడు చిరు నవ్వుతో.

కారడ చేతిలో చెయ్యివేసి నడుస్తున్నాడు రాధాకృష్ణ. అతని భుజంమీద అత్యంత ప్రేయ మిత్రుని చెయ్యి. అతని కష్టాల్లోనూ,

సుఖాల్లోనూ భాగం వంచుకునే ఇద్దరి ఆత్మీయుల మధ్య తను.

"ఇంక నాకేం కావాలి? ఏమీనద్దు ఈ జీవితం గొప్ప వరం. ఈ జీవితాన్ని ప్రేమించాలి. నేను ప్రేమించడం నేర్చుకోవాలి. నా కోసమే కాదు. ఇతరుల కోసం కూడా. ఇంక ఈ ఇద్దరికీ నా మూలంగా కష్టం కలిగించను. నాకేం తక్కువ. ఇంత ప్రేమగా ప్రేమించే వ్యక్తులుండగా" అనుకున్నాడతను నడుస్తూ, నడుస్తూ.

[నమానం]

అంకితం
శ్రీ వెంకటేశ్వరుని పాద
పద్మములకు భక్తితో నా
ఈ మూడవ నవల అంకితం
- రచయి గ్రతి